

(המשך מעמוד 15)

לכן השקעותיו שלו בשטחים אלה. דרישה זו היא אחד הגורמים העיקריים לקשיים של טיבור, כיוון שאין ביכולתו לעמוד בהשקעה גדולה שכזו. כל ניסיונותיו למכור את אלפי הדונמים של בית סבויה נכשלו.

במקביל לפיתוח קשריו עם עולם הפשע האמריקאי, והיותו בנקאי של מאיר לנסקי, הידק טיבור את קשריו עם מפא"י. אחרי שהשתלט בשנות ה-60 על מיפעל אטא בחינם, תודות לספיר (טיבור) קנה מניות בבנק לפיתוח התעשייה במיליון דולר, כנגד זאת נתן לו הבנק הלוואה בסכום מקביל ברבית של 6%, ואת הלוואה נתן לאטא שהיה בקשיים. תודות לכך השתלט על אטא, סילק את דגן מכל העסקים, השתלט על לודז'ה, והחזיק בי אימפריית טכסטיל ללא השקעה כימעט.

כאשר נוכח טיבור כי בישראל ספיר הוא הכליבול, נכנס לשורה של עסקים משותפים עם מפא"י. המימלגה הקימה חברה להשקעות בשם איל"כוח, ורשמה כבעלי מניותיה ומנהלה את גיבור מפא"י או, צבי רכטר, כיום מנכ"ל סולל-בונה. איל"כוח, יחד עם טיבור וחברות שהקים, רכשו רשת חנויות פטור רות-מכס בשם רמתם; יחדיו הקימו מיפ"ע על לייצור שפופרות אלומיניום; יחדיו הקימו חברה להשכרת רכב בשם רבנד טווס, ויהדיו הקימו חברה לייצוא תרופות לליבריה, בשם אנוניון-ישראל שווייץ.

עיסקי התרופות לא היו דבר חדש לטיבור, שכן עוד ב-1963, עת היה יצחק רפאל סגן שר-הבריאות, הורה להעניק לחברה של טיבור בשווייץ מונופול מוחלט על כל יבוא התרופות למישרד-הבריאות הממשלתי. על כך העיר מבקר המדינה, במילים הריפות, בוד"ח שלו לשנת 1964. תודות לקשריו הענפים עם מפא"י הרחיב טיבור את השקעותיו. הוא קנה 20% בחברת אשדוד שיטד עובד בועמי, הוא רכש עם משקיעים של בן-עמי מחו"ל את מחצית מניות בנק קופת עם (עכשיו הבנק בידי בנק לאומי לישראל). (אגב, כאשר שהה לנסקי בישראל, היה מקבל מחו"ל הכנסה של 5000 דולר לחודש דרך בנק קופת עם.) **טיבור גם תרם למפא"י ושימש ציבור להכרחות הכספים של מפא"י. כך למשל, כאשר קיבל המפיק רם בן-אפרים מימון בסך 2 מיליון לירות להפקת סרטו, "תוק ירושלים", דרשה החברה שהי"י וותה לו כספים (חברה בת של "בור") כי יעביר קומיסיון מיוחד של 7% לחברה בשם "מיכון וציון התעשייה" השייכת לטיבור רוזני באום בשווייץ. בדיקה העלתה כי הכסף הגיע לגופים של מפא"י.**

הגלגל התהפך

ל פני שנה היה נדמה כי טיבור נמצא בפסיגה. הוא מכר 34% ממניות הבנק שלו לבנק המחוזי של הסן, שהחליף את בלומפילד כבעלות על חלק מן המניות. בנק זה הוא אחד הגדולים בגרמניה. בישראל ניהל מגיעים לרכישת חלק בעיתון יומי, הודות לבן-עמי הובטח לו אהדת מעריב. הוא נכנס לכמה עיסקות נועזות, כמו מימון עסקי עורך-הדין דויטש, שייצג את הרוזן ההונגרי האטאוואני, שקיבל מעל 30 מיליון מרק פיזיים ממשלת גרמניה על אוסף תמונות משפחתו שנעלם. **לפתע, תוך כמה חודשים, הגלי נה התהפך.**

עם התמוטטות האימפריה של ויליאם שטרן, גיסו, נכנס גם הוא לצרות. הוא הלוחה סכומים ניכרים לשטרן, תמורת ביטחונות אשר שוויים ירד פלאים. החשי קעות ברומא לא ניתנו למימוש.

בישראל תבעו נכסיו — בעיקר אתא ולודז'ה — השקעות ומימון. בנק בריטניה, עימו עבד רבות, התמוטט. השקעותיו בי מטבעות שונות לא עלו יפה. והחמור מכל: הפיקוח ההדוק של הבנקים בשווייץ שמנע מן הבנק לממן את עסקיו הפרטיים.

תוך זמן קצר התברר כי הפסדיו האישיים מגיעים לסך 30 מיליון מרקים גרמניים לערך. הפסד שספק אם חלקו במניות הבנק יכול לכסותו. אם מוסיפים לכך שגם האימפריה של לנסקי היתה בצרות בארצות-הברית, הרי שטיבור מצא עצמו בבון. **אולם כיוון שהוא חבר המוסדות העליונים של הקונגרס היהודי (יור שביאש ועדת הכספים שלו) וכן חבר המוסדות העליונים של ה"מפד"י, בעזרו קשור בקשרים אי-תנים עם מפא"י, אין להניח כי יישאר כבוץ זמן רב.**

מלה הם

רואים?

ה אמכולנס שניצב על המידרכה, מול הכניסה לקולנוע אסתר בתל-אביב בי יום השישי האחרון, נסע לדרוכו, ללא צופר מרעיש, בתום הקרנת-הבכורה של הסרט מגרש השדים בישראל. אומנם, איש מבין 500 המוזמנים להקד רנה לא התעלף, רק בודדים עזבו את הסרט באמצע משום שלא יכלו לעמוד בזוועה ובפחדים, אולם כשנדלקו שוב הד אורות באולם, היו פניהם של מרבית הד צופים מתוחים וקשים, או מחייכים במי בוכה שכיסתה על המתח. הבמאי, וויליאם פרידקיין, מאיים לעשות לציבור הישראלי, את אשר עשה לציבור צופי-הקולנוע בכל העולם. בסרט מבויים היטב, בעל סצינות קצרות ומעברים חדים, הוא הביא לאופנה העולמית את ההתי פעלות וההערצה למפחד, לגורא ולמבי חיל, כשהוא מותח, בסצינות רבות, את כוח-הסבל ההסתכלותי של הצופה, עד לני-קודת-השבירה שלו כמעט. דרך סצינה של ילדה צעירה המאוננת בעזרת צלב, ועד לתמיהתו של שיכור על שמצא בכוס המרטיני שלו שערית-ערווה בלתי-מוכרת, עורך פרידקיין הסתערות

זרה ברכוס המרטיני שלי! קורא הבמאי השיכור בסרט.

לאונן עם צלב הילדה עם צלב שעליו דמות ישו.

לקקי לי! קוראת הנערה הזרה בסרט לעבר צעירה בסרט לעבר אימה, בעת שזו נכנסת לחדר-השינה שלה.

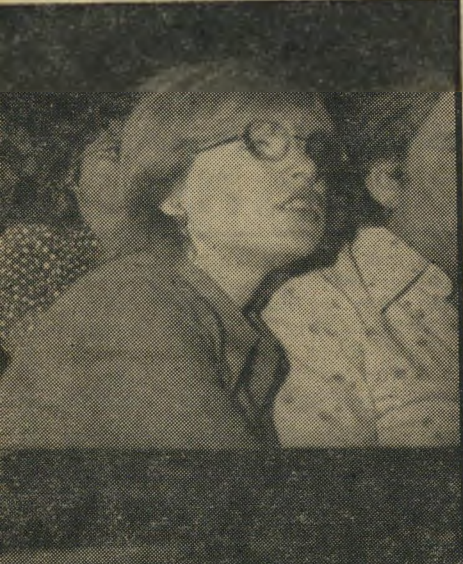
הבהלה הגדולה של "מגרש השדים" שטפה את העולם והגיעה סוף-סוף לישראל

חזיתית ממש על הכנסייה הקתולית; על טיפשותו וטמטומו של הציבור, אשר התך שלו הוא אותו קהל הצופה בסרט. על ה-איסטיסטים הנהנים מפליגי, ועל הצעירי רות הבוכות בטיפור אהבה. משך כימעט חצי סרט מביא פרידקיין, בעזרת עלילה רגילה ושחקנים למעלה מבינוניים אך לא יותר מכך, את הקהל, המוכן כבר לפחדים וזוועות, לאור הפירי-סומת — לידי שאננות מסוימת. אולם לפתע, משנה הסרט את קיצבו ופחד רודף זוועה, אלימות רודפת גסות, כשפרידקיין מאלץ את הצופה להיות שותף מלא לכל אחת מהדמויות ולכל אחת מהסצינות. מגרש השדים הוא תופעה באמנות ה-קולנוע, אולם הוא תופעה גדולה עוד יותר בציבוריות העולמית. ארצות המערב נדי עשו מהסרט, אשר הביא לדרגת פולחן של ממש, אותו פולחן לו הוא לועג, את ה-מראה הנורא. והמראה הנורא עומד לכבוש אף את ישראל. כמו במיקרים רבים קודמים, ה-ציבור הישראלי לומד בשקידה את תופי-עות-הלוואי לאירועים ומאורעות המיובאים אליו, ואף מגויים בהם. השטן שנכנס בילדה האמריקאית והפך אותה ליצור בלתי-אנושי, הוא מהדורה מודרנית חדה ואכזרית של המחזה הנצחי של התיאטרון הישראלי, הדיבוק. כל אלה שסגדו לדיבוק, יצטרפו לאלה הסוגדים לשד המודרני, וייצרו ביחד, ללא ספק, את מגיפת מגרש השדים בישראל.

מחיות-הכפיים שנשמעו עם תום ההקד רנה, וקריאות-ההתרגשות הכפופות של ה-צופים באיתה הקרנה בודדת שנערכה בי שבוע שעבר, יעידו על כך כאלף עדים.

הצילו! אחת התמונות המדעי זעות ביותר בסרט, כחובת הצילו, המופיעה על בסן הילדה.

משתינה על השטיח, בסרט, אחד הגילויים הראי שונים של השד שנכנסו בנערה.

נוק אאום מעניקה הילדה עדינה, בסרט, ש בגופה נכנס השד, יכל אחד מהרופאים.